

Skriftlig beretning

Social- og Sundhedssektoren
2019-2023

Indhold

Forord – Vi har sat store aftryk	3
Flere FOA-kolleger – bedre rekruttering	4
Fastholdelse gennem attraktive arbejdsvilkår	5
Rette hænder til rette opgaver	12
Tydelige karriereveje og bedre efteruddannelsesmuligheder	13
Faglige ambassadører – en stemme til faget	18
Social- og Sundhedssektoren medlemmer i tal	23
Faglige udvalg og bestyrelsen	25
Pressemeddelelser og høringsvar	27

Politisk ansvarlig: Tanja Nielsen

Redaktion: Mie Andersen, Claus Cornelius,
Nanna Mørch, Sofie Tolstrup og Line Lauth

Produktion: Grafisk Team/MH

SO_Sosu_Skriftlig beretning_årsmøde 2023_02112023

Forord – Vi har sat store aftryk

Vi kan glæde os over, at vi har fået en stadig tydeligere stemme i den politiske debat, når vi ser på ældre-, sundheds- og sygehuspolitik samt fået psykiatrien på banen.

Før tidligere sektorformand Torben Hollmann stoppede, opnåede han en 16. plads på 'Magtlisten' i Dagens Medicin. Et klart signal om, at FOA høres mere og mere, og at der lyttes til de politiske budskaber og de tydelige fortællinger om de udfordringer, der er på medlemmernes arbejdspladser på social- og sundhedsområdet.

Tanja Nielsen blev valgt til sektorformand 6. december 2022 og efterspørgslen på FOAs synspunkter, er ikke blevet mindre. Eksempelvis har Tanja holdt oplæg om ønsker til fremtidens arbejde på demensområdet, deltaget i rundbordssamtale om pårørende hos Danske Patienter, holdt oplæg om FOAs visioner for ældreområdet og en kommende ældrelov for SF, været oplægsholder på flere KL-konferencer, været i paneldebat på danske SOSU-skolers årsmøde, været vært og indleder på Fremfærd Sundhed & Ældres vidensdag, afholdt mere end 10 oplæg på Folkemøde 2023 og blevet interviewet i et utal af TV- og radiospot på landsdækkende medier. Vi kan ikke klage over, at vi ikke bliver hørt. Men nogle gange, kan man alligevel godt synes, at udviklingen går for langsomt med at skabe bedre arbejdsvilkår, anerkendelse og mulighed for faglig udvikling for medlemmerne.

Sektoren udarbejdede i 2019 'Et arbejde for livet' – målprogram for Social- og Sundhedssektoren 2019-2023.

Beretningen tager udgangspunkt i de mål, der blev opstillet. Men verden og virkeligheden rammer – også et målprogram. Målprogrammets temaer har fyldt rigtig meget i bestyrelsens arbejde, men der har naturligvis også været en lang række andre emner, som sektoren pludseligt har måtte kaste sig over, fx da covid-19 ramte os i marts 2020, og Danmark kom til at stå i en helt anden og meget alvorlig sundhedskrise.

På trods af pandemien, har sektoren i beretningsperioden opnået gode resultater. Særligt kan fremhæves:

- Dagsordensættende i arbejdet med Ældretopmøder og i arbejdet om ny ældrelov.
- Krav om, at medlemmerne får mulighed for at bruge deres kompetencer.
- At alle nu taler om rekruttering.
- Psykiatri – her har vi kæmpet for at få sat psykiatrien på dagsorden og få flere midler til området.

Beretningen er et tilbageblik på den kongresperiode, der er gået. Men beretningen vidner også om, at vi som sektor går aktivt ind i at bidrage til at løse de store udfordringer som social- og sundhedsområdet står over for i de kommende år. Vi har godt fat i mange at de væsentlige dagsordner – i tæt samspil mellem sektoren og de lokale sektorer samt faggrupperne og arbejdspladserne.

God læselyst. Bestyrelsen i Social og Sundhedssektoren

Flere FOA-kolleger – bedre rekruttering

Flere kolleger! Mange flere kolleger var et af de mål, som årsmødet i 2019 besluttede med målprogrammet, og som har fyldt utroligt meget i perioden i den centrale sektor, lokale fagforeninger og ikke mindst på rigtig mange arbejdspladser. Rekrutteringsudfordringen er massiv på ældreområdet og i psykiatrien, men rækker også ud over sektorens områder. Derfor har mange rekrutteringsindsatser gået på tværs af sektorerne i FOA, da det er i hele velfærdssektoren, der mangler kvalificeret arbejdskraft.

FOA har råbt højt om den uholdbare situation meget længe, og omsider er udfordringerne blevet kendt og erkendt af de fleste, også helt ind på Christiansborg. Ønsket er, at flere skal gennemføre en social- og sundhedsuddannelse, hvad enten indgangen til faget sker gennem uddannelserne eller ved ufaglært arbejde på området. Flere kolleger handler ikke kun om at få flere uddannede, det handler også om at skabe gode arbejdsvilkår, så medarbejderne bliver på området.

Resultat

- FOA har på tværs af landet kigget på, hvad de vigtigste temaer er for at styrke både rekruttering og kollegernes lyst til at blive på området: Attraktive arbejdspladser, indflydelse på eget arbejdsliv, adgang til faglig udvikling, gode senioraftaler og seniorvilkår er de klareste bud på flere kolleger.

Alle der kan og vil, skal have en garanti for at kunne få en læreplads på en social- og sundhedsuddannelse enten som social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent. Det er vigtigt, at de faglige forudsætninger er i orden. For de fagligt udfordrede skal der være den nødvendige undervisning og støtte til at opnå uddannelsernes mål og kompetencer. FOA går ikke på kompromis med kompetencer og faglige mål. Dansk sprog er en udfordring for flere kolleger. Derfor understøtter og arbejder FOA for, at elever, der har behov, får supplerende undervisning og hjælp i praktikken til at få det faglige sprog, der er nødvendigt i relationen med borgere og patienter.

Resultat

- Vi har indgået en lærepladsaftale, som strækker sig frem til 2026 og garanterer minimum 9.000 elevpladser til social- og sundhedsuddannelserne årligt, fordelt med 6.000 social- og sundhedsassistentelever og 3.000 social- og sundhedshjælperelever. Men der er stadig brug for, at et højere antal kommer ind på uddannelserne, hvis vi skal følge med antallet af ældre. Målet er at vi skal op på 12.000.

Projekt Op i tid

FOA er en del af indsatsen 'En Fremtid med Fuldtid', og mange kommuner har valgt at have deres ældreområde repræsenteret i indsatsen. I den nyligt udkomne midtvejsevaluering bliver der peget på en række generelle erfaringer samt udfordringer og løsninger, der gør sig særligt gældende for ældreområdet.

Resultater

- Projektet har i høj grad bidraget til en bedre forståelse af, hvilke løsninger og udfordringer, der gør sig gældende for området, for at få flere op i tid.
- Mere rum til faglighed, flytte opgaver til andre tidspunkter på dagen for at undgå spidsbelastninger, flere faste medarbejdere planlagt på arbejde, tiltag for øget fleksibilitet i hverdagen, mange nye vagttyper, formelle beslutninger om stillingsopslag på fuldtid/flere timer.
- Tæt kobling mellem opgaver og tidsstyring, ekstravagter og bijobs, kvalitetsstandarder.
- Mens det at få flere op i tid/fuldtid stadig er en dagsorden, der møder modstand og kræver fortsat arbejde, ser vi en positiv fremgang for FOAs grupper på ældreområdet.

Fastholdelse gennem attraktive arbejdsvilkår

At tiltrække nye kolleger samt at fastholde flere kolleger er 2 sider af samme mønt. Derfor var målprogrammets fokus også, at sektoren skulle arbejde for attraktive arbejdsvilkår, så medlemmerne ønsker at blive på deres arbejdsområde. Her præsenteres nogle af resultaterne og indsatserne, som sektoren har stået bag.

Arbejdstid og tværfaglige teams

Det er kendt fra FOAs medlemsundersøgelser, at sektorens medlemmer ønsker mere indflydelse på eget arbejde. Det gælder i forhold til arbejdstid: altså hvornår og hvor meget den enkelte vil arbejde.

Resultat

- Arbejdstidsreglerne er blevet opdateret, således at der er mange muligheder for at indgå lokalaftaler omkring arbejdstid.

En anden vej som sektoren har gået for at sikre mere attraktive arbejdsvilkår, er at bidrage til udvikling af mindre tværfaglige selvstyrende teams. En lang række forskellige aktiviteter er blevet igangsat for at bidrage til den bedst mulige udvikling af teams i den udekørende hjemmepleje. Det er i første omgang inden for ældreområdet, der er blevet arbejdet mest systematisk med udvikling og etablering af mindre selvstyrende tværfaglige teams.

Resultat

- [Gode råd - Etablering af mindre faste teams i ældreplejen](#) er titlen på en publikation, der beskriver de forskellige udfordringer, der er med etablering af teams, og som anviser veje i arbejdet.

Et bedre vidensgrundlag om selvstyrende teams

FOA har en erhvervsph.d.-studerende Maria Hjortsø. Maria undersøger udfordringer og potentialer ved at implementere faste tværprofessionelle selvstyrende teams i 2 kommuner. FOA er med Marias arbejde med til at udvikle vidensgrundlaget om, hvordan mindre tværfaglige teams påvirker medarbejdernes lyst til at blive på arbejdspladsen.

Resultater

- Maria har holdt en række oplæg for kommuner og på TR-dage. Maria kan høres i en af FOAs podcasts og der kan læses artikler på vpt.dk.
- Maria har publiceret 2 akademiske artikler 'Selvstyrende teams i hjemmeplejen: nye forståelser af omsorg borgere og medarbejdere'¹ og 'Selvstyrende teams i hjemmeplejen – en vej til et mere attraktivt arbejde'. Der kommer 2 artikler mere i løbet af 2024.

Fremfærd – FOA har sat en dagsorden om mindre tværfaglige teams

I Fremfærd Sundhed & Ældre har mindre tværfaglige teams været et indsatsområde. Her har der været afholdt 3 udviklingsrum, hvor i alt 22 kommuner har mødtes over 1 år fysisk og virtuelt og drøftet udfordringer og gode løsninger. I udviklingsrummene har der fra hver kommune været både ledere og

¹ Artiklen kan læses her: idunn.no/doi/10.18261/nwr.8.1.2

medarbejdere – det har været et krav for deltagelse. Udviklingsrummene har givet indsigt i, hvad der rører sig i kommunerne og dermed mulighed for at præge udviklingen.

Resultater

- I Fremfærd-regi har der været afholdt 2 store vidensdage om mindre teams i ældreplejen med i alt 600 deltagere. Alle aktiviteter fremgår af hjemmesiden for Fremfærd Sundhed & Ældre. vpt.dk/sektion/aeldre-og-sundhed.
- I efteråret 2023 afholdes 3 vidensdage om temaer, der fylder i forbindelse med etablering af små teams: kompetenceudvikling, nye ledelsesroller, og hvordan arbejder vi tværfagligt og øger arbejdsglæden. Alle møder holdes i lokale FOA-fagforeninger. Det giver signalværdi og en synlighed.
- I FOA-regi blev der i efteråret 2022 afholdt 1 temadag om mindre tværfaglige teams i ældreplejen for FOA tillidsvalgte. Knap 150 deltog.

Faktaboks: Fremfærd

Fremfærd blev etableret i 2013 som en del af overenskomstaftalen mellem KL og Forhandlingsfællesskabet, og er et samarbejde mellem parterne på det kommunale arbejdsmarked.

Fremfærd iværksætter og støtter projekter, indsamler erfaringer og formidler viden. Projekterne har borgeren i fokus sammen med faglighed, trivsel og effektivitet.

Fremfærds arbejde er organiseret i fem ekspertområder, der tilsammen dækker alle de store velfærdsopgaver i kommunerne. Ekspertområderne tæller bl.a. Sundhed & Ældre, Børn, og Borgere med særlige behov.

Journalføringsregler og navnebeskyttelse

Fastholdelse handler også om medlemmernes sikkerhed og tryghed. Derfor har det i sektorbestyrelsen været en vigtig politisk sag at kæmpe for bl.a. nye journalføringsregler og især navnebeskyttelse.

Nye journalføringsregler

- 1. juli 2021 trådte nye journalføringsregler i kraft. FOA var tæt involveret i arbejdet med de nye regler og fik sat et tydelig aftryk på resultatet.

Med de nye journalføringsregler er reglerne gjort mere overskuelige og forståelige, og der er udarbejdet vejledninger, som kan tilgås på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside. Her kan man bl.a. finde [Vejledning om sundhedsfaglig journalføring for pædagogisk personale](#) og [Vejledning om sygeplejefaglig journalføring](#), der henvender sig til social- og sundhedsassistenter og -hjælpere.

De nye regler tydeliggør også det ledelsesmæssige ansvar for journalføringen. Bl.a. er det ledelsens ansvar, at de ansatte er uddannet eller oplært til at føre journal, og at de har tid til at føre journal. Det blev ligeledes præciseret, at journalføringen skal ske i forbindelse med eller snarest muligt efter patientkontakten, og senest inden arbejdstidsophør. Ledelsen har tillige ansvar for at sikre, at dette er muligt for personalet.

De nye journalføringsregler åbner også op for, at personalet kan fremgå ved anden entydig identifikation end fulde navn - det være sig fx ved initialer eller personalenummer. Reglerne præciserer også reglerne om samtykke og fastsætter, at sundhedspersonens pligt til at informere og bede om udtrykkeligt samtykke stiger med alvorligheden og størrelsen af behandlingen og risikoen for bivirkninger.

Mere viden om de nye journalføringsregler, kan tilgås [her](#).

Navnebeskyttelse

Flere FOA-medlemmer har oplevet både at blive opsøgt og truet uden for arbejdstid af utilfredse borgere, viser en ny medlemsundersøgelse. For eksempel har 8 % af de ansatte i socialpsykiatrien en eller flere gange oplevet at blive truet uden for arbejdstiden af utilfredse borgere eller pårørende. I behandlings- og distriktpsikiatrien er andelen helt oppe på 20 %.

Navnebeskyttelse til offentligt ansatte kom for alvor på den politiske dagsorden med bevægelsen #TjenestenummerNU, der bl.a. fremsatte et borgerforslag om navnebeskyttelse til offentligt ansatte i 2021. Borgerforslaget blev desværre ikke til noget, men efterfølgende har bevægelsen arbejdet videre for at realisere navnebeskyttelse til offentligt ansatte. FOA støtter kampen for navnebeskyttelse eller *pseudonymisering*, som politikerne omtaler det, sammen med en række andre faglige organisationer.

Resultat

- Lovgivningsmæssigt blev det med journalføringsbekendtgørelsen i 2021 muligt for regionerne at beslutte at anvende anden entydig identifikation end fulde navn i forbindelse med journalføring i patientjournaler. Med lovningsbekendtgørelsen fra 2022 blev det besluttet at indføre samme mulighed i forhold til logoplysninger.

Regelændringerne har betydet, at regionerne i dag har mulighed for at anvende anden entydig identifikation end fulde navn i de logs, der fx vises på [sundhed.dk](#). Samtidig er der et arbejde i gang med at udvikle en teknisk løsning, der skal understøtte anvendelsen af anden entydig identifikation i logs. Sundhedsministeriet forventer, at løsningen er implementeret i marts 2024.

Den gældende lovgivning dækker umiddelbart kun på sundhedsområdet, og FOA fortsætter derfor arbejdet med at udbrede muligheden for navnebeskyttelse til andre sektorer. Samtidig presser FOA på, for at de

tekniske løsninger til at sikre navnebeskyttelse tages i brug, ligesom navnebeskyttelse skal kunne anvendes forebyggende – og ikke først, når en medarbejder har været udsat for trusler eller chikane.

FOA har sammen med 8 organisationer sendt et brev til sundhedsministeren i august 2023, hvori det foreslås, at de ansatte i sundhedsvæsenet fremover kun fremgår med fornavn, tjenestenummer og tjenestested i alle journaler og øvrige systemer. Samtidig skal det gøres nemmere for de offentlige arbejdsgivere at afvise aktindsigt i de ansattes navne. Brevet til sundhedsministeren kan læses her: [Opråb til Sophie Løhde: Sundhedsansatte har brug for bedre navnebeskyttelse | FOA](#). FOA var ligeledes medunderskriver på en henvendelse til justitsministeren, om at sikre bedre beskyttelse af personalet ved aktindsigtssager [Regeringen svarer på opråb: Vil begrænse ret til aktindsigt for at beskytte offentligt ansatte mod chikane](#).

Psykiatri og det specialiserede socialområde

Arbejdsvilkårene for medarbejderne og forholdene for borgere med psykiatriske lidelser har været stærkt kritisable. Derfor satte sektoren sig et mål om at forbedre forholdene i psykiatrien. FOA har i hele beretningsperioden på mange forskellige måder lagt et pres for at få forholdene forbedret – både i forhold til en bedre økonomi, bedre sektorovergange og en mere tryk og sikker psykiatri.

10-årsplan for psykiatrien

22. september 2022 blev regeringen og en lang række støttepartier enige om en 10-årsplan for psykiatrien og mental helbred, der tager udgangspunkt i 'Fagligt oplæg til en 10-årsplan: Bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser', der blev offentliggjort af Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen, i januar 2022. FOA har bidraget til det faglige oplæg og bl.a. presset på, for at det faglige oplæg også angav en anbefaling til hvilke indsatsområder, der burde prioriteres først. 10-årsplanen fra september 2022 prioriterer derfor som 2 af de 5 første indsatsområder, at *der opbygges lettilgængelige tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel, som er af en ensartet høj kvalitet*. Det skal sikres gennem etablering af et kommunalt tilbud med én indgang. Tilbuddet skal indeholde mulighed for udredning og lettere behandlingstilbud. Samtidig skal tilbuddet understøtte det tværsektorielle og tværfaglige samarbejde mellem kommuner, almen praksis og børne- og ungdomspsykiatrien om børn og unge med mistrivsel og psykiske symptomer, herunder ift. tidlig opsporing og udredning af særligt børn og unge med udviklingsforstyrrelser samt børn og unge i risikogrupper.

Det andet store indsatsområde er *styrkede indsatser til mennesker med svær grad af psykisk lidelse*. Det skal bl.a. sikres gennem velbeskrevne rammer og krav til kvalitet og sammenhæng gennem tværsektorielle og tværfaglige forløbsbeskrivelser, og med afsæt i beskrivelserne skal der ske en udbygning af de specialiserede ambulante tilbud i både psykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien. For de sværest syge med akutte og langvarige behov for indlæggelse skal de intensive sengepladser i psykiatrien vurderes og evalueres, så der laves rammer for en ny type rehabiliterende pladser. Derudover skal kvaliteten og kapaciteten i socialpsykiatrien løftes gennem bl.a. en national udviklingsstrategi for et kvalitetsløft samt etablering af

midlertidige og akutte kommunale tilbud til voksne, der fx venter på et botilbud efter indlæggelse på sygehus.

Der er i regeringsgrundlaget for den nuværende SVM-regering spillet ud med, at der afsættes yderligere 3,2 mia. kr. til en videreudvikling af psykiatrien i regioner, kommuner og civilsamfund mv.

I Psykiatraliancen arbejdes der for at lægge et samlet pres for en højere prioritering af psykiatrien. Alliancen er et netværk bestående af 40 organisationer, der arbejder med eller omkring psykiatriområdet og repræsenterer en bred skare af patienter, brugere, pårørende og faggrupper indenfor forebyggelse, behandling og sociale tilbud..

Resultater

- I kongresperioden er psykiatrien rykket langt op på den politiske dagsorden med en bevilget økonomi 4,3 mia. Kr. Ekstra efter 10 år. De ekstra midler tilføres gradvist med 10 årsplanen, så de prioriteres grundigt og med omtanke.
- I de seneste 4 år hvor FOA har været ansvarlig for sekretariatet, er arbejdet blevet stadigt mere organiseret og systematiseret, så det nu betragtes som en medpart i arbejdet med at sikre bedre forhold for arbejdet med psykisk syge.
- FOA har på baggrund af 'Sammen om Psykiatrien' fra forrige kongres, udarbejdet et psykiatriudspil kaldet Psykiatriløftet, som PsykiatriAlliancen og en håndfuld andre, deriblandt DR og KL, har tilsluttet sig. Udspillet fungerer nu også som PsykiatriAlliancens fælles fundament.
- Sektoren satte sig som mål at forberede sektorovergangene i psykiatrien. Med psykiatriudspillet er dette mål rykket tættere på. I det faglige oplæg er et særskilt kapitel, hvor udfordringerne og konsekvenser beskrives. Dermed står det klart, hvorfor det er helt centralt at få forbedret sektorovergangene i psykiatrien, så borgeren ikke taber fremskridt, får det dårligere og så de faglige indsatser ikke tabes og forspildes. Til alle kapitler i det faglige oplæg er der en række forslag til konkrete ændringer. Et af forslagene omhandler botilbudsteams som allerede er prioriteret, og skal foldes ud i alle regioner snarest. I region Hovedstaden er der allerede botilbudsteam, som betyder at personale fra behandlingspsykiatrien (psykiater og psykiatriske sygeplejersker), har faste samarbejdsaftaler og kontinuerlige faste besøg på botilbud. Det sikrer en bedre overgang at både borger, botilbudspersonale og personale fra behandlingspsykiatrien, er bekendte med hinanden og har faste besøg hvor borgeren kan få hjælp. Det har nedbragt antallet af akutte indlæggelser, især med tvang, samt skabt bedre trivsel for både borgere og personale.

Specialeplan

FOA har bidraget til socialministerens evaluering af det specialiserede socialområde og udspillet til en specialeplan, der bl.a. skal sikre en bedre kvalitet af tilbud til mennesker med handicap, herunder mennesker med psykisk lidelse. I efteråret 2023 er social- og boligministeren begyndt at arbejde på 'Sammen om handicap', der bl.a. gennem specialisering og kompetencekrav til medarbejderne, skal sikre en bedre kvalitet af bl.a. botilbud til mennesker med handicap og psykisk lidelse.

FOAs strategi på det specialiserede socialområde

I denne kongresperiode er der etableret et tættere samarbejde mellem Pædagogisk Sektor og Social- og Sundhedssektoren vedrørende det specialiserede socialområde.

Resultater

- De 2 sektorer tog sammen initiativ til at udvikle en [samlet FOA-strategi for det specialiserede socialområde](#), som blev vedtaget af hovedbestyrelsen i 2022. Strategien er udkommet som pjece i en forkortet version ([Det specialiserede socialområde](#)), der bruges til møder med minister, politiske ordførere samt formidling til medlemmer og tillidsvalgte.
- Resultat: I forbindelse med FOAs arbejde omkring det specialiserede socialområde blev der i 2021 gennemført en [medlemsundersøgelse blandt alle Pædagogisk Sektor og Social- og Sundhedssektorens medlemmer på området](#). Resultaterne fra de 2.000 medlemmer, der deltog i undersøgelsen, dokumenterer de mange udfordringer, der er på det specialiserede socialområde.

Fremfærd projekter i ekspertområdet 'Borgere med særlige behov'

Der har i den forgangne overenskomstperiode været gennemført flere fremfærdsprojekter inden for området 'Borgere med særlige behov'. De mest centrale har været 'Medicinsikre botilbud' og 'Udviklingshæmmede med demens'. Gennem de senere år har der, bl.a. på baggrund af tilsyn, været et stort fokus på medicin og sikkerhed på det specialiserede område, som ved tilsyn desværre ikke har vist sig håndteret korrekt i mange tilfælde. Projektet har ud fra metoden 'I sikre hænder' arbejdet systematisk med at udbrede metoder til medicinsikkerhed for både sundhedsfagligt og pædagogfagligt personale.

Flere og flere udviklingshæmmede opnår en højere alder end tidligere. Det betyder også, at de i højere grad når at udvikle demenssygdomme. En alvorlig sygdom som har stor betydning for funktionsevnen. Derfor er det vigtigt at opdage demenssygdomme så tidligt som muligt, hvilket dette projekt har udarbejdet en række værktøjer til at gøre.

Rette hænder til rette opgaver

En stor udfordring og en kæmpe frustration hos rigtig mange medlemmer er det ikke at kunne få lov til at bruge sine kompetencer.

Når vi italesætter rette kompetencer til rette opgaver, handler det både om at kunne bruge sine faglige kompetencer i arbejdet med borgerne og om at få mulighed for at udvikle sig og få nye opgaver. Men virkeligheden er, at mange medlemmer oplever at få frataget opgaver.

FOA fik i 2021 udarbejdet pjecen 'Opgaver og rammer – Social- og sundshjælpere og social- og sundhedsassistenter i kommunerne' på baggrund af en stor analyse fra VIVE. Her dokumenteres det helt tydeligt, at der er meget stor forskel på hvilke opgaver social- og sundshjælpere og social- og sundhedsassistenter får lov til at udføre i de forskellige kommuner. Rapporten adresserer endvidere de store udfordringer, der er med at udføre opgaver efter hhv. servicelov og sundhedslov. Det gælder for FOAs medlemmer særligt ift. dokumentation, men også i forhold til den lokale forståelse af hvem, der har ansvar for hvad.

”Jeg kommer fra plejehjem, hvor vi måtte alt. Sygeplejerskerne kom kun som konsulenter nærmest. Så kom jeg over til hjemmeplejen i den samme kommune, hvor man skulle til at starte med at have assistenter. Vi måtte *intet* overhovedet.”
fra pjecen opgaver og rammer.

- Vi har et OK-projekt i samarbejde med DR, hvor vi får analyseret brugen af social- og sundhedsassistenter på hospitaler. Der er valgt 10 sygehusledelser, der bliver interviewet om deres holdning til og brug af social- og sundhedsassistenter. Rapporten hedder 'Social- og sundhedsassistenter på hospitaler – en kortlægning af omfanget og en interviewundersøgelse af sygeplejefaglige lederes perspektiver på anvendelsen af social- og sundhedsassistenter på hospitaler'. Rapporten udkommer ultimo 2023.

Brug af alle kompetencer, tværfagligt samarbejde og ledelse, der har øje for organisationsudvikling og medarbejderudvikling har været helt centrale pejlemærker for FOAs arbejde i Robusthedskommissionen. Og rigtig mange af kommissionens anbefalinger peger i den retning.

En rød tråd i FOAs arbejde med udviklingen af sundhedsvæsenet og vores indsats ift. at bekæmpe ulighed i sundhed handler om de kompetencer FOAs medlemmer har, og at de skal i spil.

Resultat

- Vi udarbejdede udspillet 'Sundhed i fællesskab' – her er helt centrale pointer: *FOA repræsenterer en meget stor del af de ansatte på sundheds- og ældreområdet: 70 % af de ansatte i kommunernes sundheds- og ældretilbud og 15 % af de ansatte på sygehusene. FOAs medlemmer arbejder på sygehusene, i den kommunale hjemmepleje, på plejecentrene, i ambulancerne, på botilbuddene og i psykiatrien. På den meget stærke baggrund præsenterede FOA forslag til en kommende sundhedsaftale. Læs mere i pjecen [Sundhed i fællesskab](#).*

I samarbejde med DR og de andre faglige organisationer på sygehusområdet (Sygehussamarbejdet: Sundhedskartellet, Yngre Læger, HK/kommunal, Overlægeforeningen og FOA) har vi igangsat projektet 'Rette kompetencer til rette opgaver – mod og ideer til nytænkning på sygehusområdet'. Her er udarbejdet en analyse 'Rette kompetencer til rette opgaver', der kan findes på [Rette kompetencer til rette opgaver - Regionalt Arbejdsliv](#) et kort debathæfte, og der afholdes topmøde i foråret 2024 og der igangsættes en række aktiviteter i 2024. Arbejdet er inspireret af det arbejde, FOA var med til at sætte i gang på ældreområdet.

Tydelige karriereveje og bedre efteruddannelsesmuligheder

Hvorfor anerkender og belønnes det borgernære arbejde ikke bedre? Hvorfor er det nemmere at opnå mere i lønposen, jo mere karrierevejen fører medarbejdere væk for borgeren og ind på kontoret? Sektoren har stået stejlt på en dagsorden, der går den modsatte vej. Det har været vigtigt at arbejde for karriereveje i det borgernære, så medlemmerne bliver inden for deres arbejdsområde og specialiseres. Samtidig har indsatserne også handlet om at synliggøre, hylde og opnå anerkendelse af social- og sundhedsfagene.

Praksisnær udviklingsstilling

Resultat

- Ved OK21 opnåede FOA en ny stillingskategori på sosu-overenskomsten. Det giver mulighed for at medarbejdere bliver indplaceret på et højere centralt aftalt løntrin, hvis de opfylder betingelserne for 'praksisnær udviklingsstilling'. Det har efterfølgende været vigtigt for bestyrelsen at følge udviklingen og at sikre at lønnen og anerkendelsen følger de praksisnære opgaver og ikke tildeles til medarbejdere, hvis opgaver trækkes væk for borgerne.

Selvom udbredelsen har været under forventning og brugen af stillingskategorien ude i kommunerne ikke er uden problemer, har det været et vigtigt resultat for sektoren, da stillingen signalerer værdien af det praksisnære og den specialistviden, der ligger i arbejdet med borgeren.

Læs mere i Fagbladet FOA [Nye stillinger i ældreplejen skaber nye karriereveje og større anerkendelse | Fagbladet FOA](#).

Efter OK21 har sektoren arbejdet med at udbrede muligheden. Drømmen var, at alle 98 kommuner inden for samme uge skulle modtage en begæring om forhandling vedr. den praksisnære udviklingsstilling fra den lokale FOA-fagforening. Idéen var, at en sådan koordineret aktion ville give opmærksomhed i det kommunale landskab og evt. ende som en sag fra medlemskommunerne på KL's bord.

Helt så vidtrækkende blev det ikke, men flere lokale fagforeninger kom med ombord, og i sektorbestyrelsen håbes der på, at kunne lave lignende koordinerede indsatser fremover, da potentialet er stort. P.t. varetager 100 stillingen på landsplan.

Styrkelse af social- og sundhedshjælperne samt faget

OK21 førte også til en aftale mellem FOA og KL om at sætte fokus på social- og sundhedshjælperne.

Resultat

- Der er afholdt 3 temadage i maj 2023 med social- og sundhedshjælpere og ledere, hvor der blev drøftet ønsker og muligheder for faglig udvikling.

Centrale indsigter er, at der er ringe kendskab til mulighederne i det formelle efter- og videreuddannelses-system, og at kommunerne kommer med mange meget forskellige tilbud til social- og sundhedshjælperne samt at den praksisnære uddannelsesstilling ikke nævnes. Indsigterne bringes videre i efteruddannelsesarbejdet og i 'Den opsøgende indsats for uddannelse og kompetenceudvikling', som vil informere om udvalgte uddannelsesmuligheder.

Demens og psykiatri – specialisering af social- og sundhedsassistenter

At udvikle sig inden for sit fag, at kunne fordybe sig inden for emner, som man synes er særligt interessante – det er et ønske, mange af sektorens medlemmer har. Samtidig efterspørges der på sektorens område netop medarbejdere med særlig viden og særlige kompetencer inden for demens og psykiatri. Derfor har FOA kæmpet for at der netop blev etableret specialiseringsmuligheder for social- og sundhedsassistenter på disse to områder i første omgang. Det lykkedes at få afsat midler på finansloven i 2019. Med Sundhedsstyrelsen for bordenden og FOA som deltager, er mål og indhold for specialiseringen blevet afdækket. Det har været en lang vej, og vi er desværre ikke helt i mål, men der er lagt et stort pres på Sundhedsstyrelsen for at få uddannelsen etableret.

Resultat

- 2024 får de første social- og sundhedsassistenter forhåbentlig mulighed for at specialisere sig inden for demens og psykiatri.

Status på portøruddannelsen og ønsket om en kommende erhvervsuddannelse

Sektoren har arbejdet meget længe på en erhvervsuddannelse til portører.

Resultat

- Et færdigt forslag til en kommende erhvervsuddannelse for portører, er indsendt af FOA og DR og ligger nu til behandling i Styrelsen for undervisning og kvalitet (STUK).

I ansøgningen er medgivet argumenter, der ligger sig tæt op af Robusthedskommissionens anbefalinger: at et velfungerende sundhedsvæsen bygger på mange fagligheder og faggrupper, som fleksibelt og tværfagligt løser opgaver med patienterne i centrum. Herudover, at de store udfordringer med at rekruttere tilstrækkeligt med personale kræver, at der tænkes nyt for bl.a. at invitere en så bred palette af unge som muligt ind på velfærdsområdet.

Styrelsens behandling vil blandt have fokus på arbejdsmarkedsrelevans, grænseflader og evt. overlap til eksisterende uddannelser, relevans i forhold til de foreslåede mål, kompetencer og faglige niveauer osv. Et væsentligt selvstændigt fokus vil være på økonomien og evt. statslige udgifter.

Når og hvis STUK gennem sin behandling af ansøgningen/forslaget finder, at forslaget til ny portøruddannelsen ligger inden for rammerne af reglerne for en erhvervsuddannelse, vil den blive sendt i høring i Rådet for erhvervsuddannelser (REU).

Karrierevej som underviser på SOSU-skolerne

Social- og sundhedssektoren har haft som delmål, at arbejde for at flere medlemmer kunne undervise i deres eget fag. Gennem oplysningsarbejde har sektoren gjort SOSU-skolerne opmærksomme på denne karrieremulighed og de didaktiske fordele: at det er en social- og sundhedsassistent eller social- og sundhedshjælper, der underviser i social- og sundhedsfagene frem for en repræsentant fra en anden faggruppe. Og det er en stor succes; 2 gange er en assistent udnævnt som årets underviser.

Læs mere i Fagbladet FOA [Årets underviser er social- og sundhedsassistent – og elsket af sine elever | Fagbladet FOA](#)

Derudover er der sendt et skriv om denne til de lokale FOA-fagforeninger og budskabet er løftet på SOSU-skolernes årsmøde.

Dels er det en oplagt karrieremulighed for den enkelte social- og sundhedsassistent/social- og sundhedshjælper, hvis de stadig ønsker at være i tæt kontakt med faget og at gå formidlingsvejen. Men for sektoren ligger der også et vigtigt signal i, at kommende social- og sundhedsassistenter og -hjælpere møder en repræsentant fra faget, der også er formidleren af faget. Det giver eleverne en underviser, der kan bruge egne erfaringer og en ekspert, som de kan spejle sig.

Da FOA har overenskomst på området som undervisere på SOSU-skolerne, vil sådan en karrierevej fortsat kunne forenes med et fagligt fællesskab i FOA.

Karriereveje i psykiatrien – Pjece og analyse/rapport

Sundhedsstyrelsen satte i 2019 fokus på rekruttering for alle faggrupper i psykiatrien. Som led i dette arbejde fik FOA midler til at undersøge og beskrive karriereveje i psykiatrien.

I pjecen giver vi billeder af opgaver og muligheder i arbejdet med mennesker med psykisk sygdom. Det sker gennem faglige portrætter af 6 social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedsassistentelever, som brænder for arbejdet og gør en forskel i psykiatrien.

Resultater

- Materialet viser, at der er mange veje og en vifte af forskellige jobtyper inden for psykiatrien.
- Rapporten består af en analyse, der belyser forhold med væsentlig betydning for social- og sundhedsassistenteres faglighed og trivsel i den regionale psykiatri. Her konkluderes det, at der er behov for at tydeliggøre veje til faglig udvikling og ansvar. Der peges på 5 veje til dygtiggørelse og specialisering. Analysen indeholder i alt 13 anbefalinger mhp. på faglig udvikling, rekruttering og fastholdelse.

[Karriereveje i psykiatrien](#)

[Analyse](#)

Skills og Fagets dag

Sektorbestyrelsen har arbejdet med tydelige karriereveje også handlet om at skabe synlighed og opmærksomhed om de opgaver og uddannelser, der ligger inden for sektoren. Målet er en bredere forståelse og anerkendelse i offentligheden. Dette er sket ved engagementer i Skills og Fagets dag.

Skills

DM i SOSU-Skills er en årlig tilbagevendende begivenhed. Dette mesterskab fungerer som et udstillingsvindue for bredden i faget og det høje faglige niveau inden for faget. Under konkurrencen fremvises de mange essentielle opgaver, som en social- og sundhedsassistent udfører for borgerne og patienterne, hvilket understreger deres betydning i hverdagen.

Social- og Sundhedssektoren er dybt engageret, både på lokalt og nationalt plan. Sektoren deltager aktivt i diverse arbejdsgrupper, efterlader et markant FOA-præg og sikrer vores synlighed under mesterskaberne.

SOSU Skillsmesterskabet byder på en konkurrence blandt landets unge social- og sundhedsassistentelever. Hvert år konkurrerer 10 elever – 2 fra hver af landets 5 regioner – om titlen som Danmarks bedste elev inden for faget. Før de når dette niveau, skal de have sejret i både skole- og regionsmesterskaber.

For første gang nogensinde, besluttede det faglige udvalg (FEVU) at sende danmarksmesteren fra 2023, den 20-årige Signe Gundlach Nielsen, til EM i Gdansk. Beslutningen blev truffet med henblik på at samle viden og erfaring, da Danmark skal være vært for EM i Skills i 2025.

Resultat

- Ud over Signe, var Danmark også repræsenteret ved landsdommer Susanne Kock-Jensen. Susanne er i sit daglige virke oplæringsvejleder i Slagelse Kommune og har tidligere dømt ved DM i SOSU-Skills. Det har i høj grad været sektorens fortjeneste, at denne dommerposition bestrides af en person fra den pågældende faggruppe.

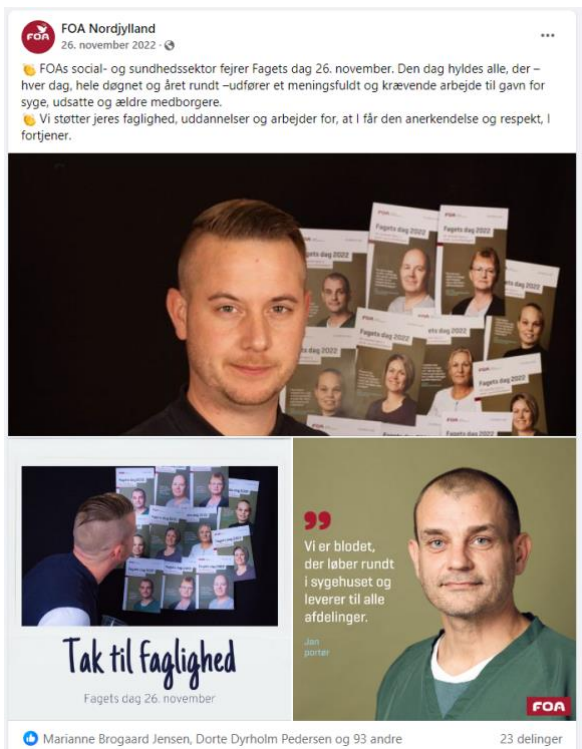
Forberedelserne til DM i Skills 2024 i Roskilde og EM i Skills 2025 i Herning er allerede godt undervejs.

Fagets dag

Fagets dag er en årlig markering 26. november af social- og sundhedsfagene. FOAs lokale fagforeninger har på forskellige vis brugt datoen til at hylder sosu-fagene og medlemmerne.

- I 2022 udviklede den centrale sektor materialer, som FOA-fagforeninger lokalt kunne bruge i fejringen af fagets dag. Materialet er udsendt igen i 2023.

Materialet består af portrætter af medlemmer hhv. portør, social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og neurofysiologiasistent. Hvert portræt er desuden forsynet med fakta om uddannelserne. Nedenfor er et eksempel fra FOA Nordjyllands Facebookside 26. november 2022.

Faglige ambassadører – en stemme til faget

I sektoren er der i perioden taget initiativ til at uddanne et hold af TR'ere til den fagpolitiske interessevaretagelse. Sektoren har i første omgang prioriteret, at finde de faglige ambassadører indenfor psykiatri og ældreområdet. Formålet er bl.a. at give medlemsgruppen værktøjerne til at bruge deres faglige viden og indsigt i det fagpolitiske arbejde og sætte gang i en udvikling på egen arbejdsplads. Derudover har sektoren også en fordel i at udvide netværket af FOAs egne medlemsekspertter fra praksis, der kan bidrage til sektorens arbejde med faglig udvikling. Holdet består af 16 ambassadører fra 9 lokale afdelinger som har været igennem 4 moduler spredt over 1 år. Forløbet har løbet i 3 spor

- **Arbejdspladsniveau:** Styrke og tydeliggøre FOA medlemmers faglighed indenfor psykiatri – og ældreområdet
- **Afdelingsniveau:** Tæt kobling mellem faglige ambassadører og afdelinger og derved blive stærkere sammen
- **Forbunds niveau:** Styrkes ved at få flere eksperter at inddrage fra arbejdspladserne

Ældreområdet. FOA tager hånd om ældreområdets udfordringer

De mange udfordringer på ældreområdet kalder på handling. Sektoren har i perioden brugt mange kræfter på at påvirke udviklingen på ældreområdet politisk og fagligt. I FOA blev der udarbejdet 'Vi ses i morgen' – en publikation, der adresserer 9 områder inden for ældreplejen, hvor der skal nytænkes og ske ændringer. Det gælder fx indflydelse på eget arbejde, BUM-modellen, dokumentation, tilsyn m.m. 'Vi ses i morgen' blev grundlaget for FOAs arbejde med ældreområdet – den blev delt ud til ministre, topchefer og ældrechefer. Oplevelsen er, at både FOA centralt og ikke mindst de lokale fagforeninger har startet vigtige dialoger og forandringsprocesser op på baggrund af 'Vi ses i morgen'.

Ældretopmøder – på vej mod en ældrelov

På baggrund af de udfordringer, som medlemmerne på ældreområdet står over for, henvendte FOA sig til sundheds- og ældreminister Magnus Heunicke med en opfordring til at gennemføre et topmøde, hvor der blev sat fokus på udfordringerne og men også for at drøfte nye løsninger.

- Som opfølgning afviklede FOA en temadag i efteråret 2021 for TR på ældreområdet, hvor der blev drøftet udfordringer og nye veje. Det er vigtigt at arbejdet med at udvikle ældreområdet sker i hele landet og ikke kun i snakke med folketings-politikere og embedsfolk.

Resultater

- I samarbejde med ministeriet, KL og Ældre Sagen gennemførte vi Ældretopmøde 1 & 2. Det var vigtigt, det ikke bare stoppede med det. Med baggrund i topmøderne blev der udarbejdet et charter for samarbejdet om ældreområdet, men nok så vigtigt sat gang i arbejdet med en ældrelov.
- Sektoren har et stort vidensgrundlag og politisk position til at tale løsninger for ældreområdet bla. med 'Vi ses i morgen'.
- Sektoren har stået i spidsen for at udbrede viden og udvikling på ældreområdet i hele landet.

Demens

FOA har i de seneste 7-8 år arbejdet systematisk med demensområdet. Også i denne kongresperiode er der kommet resultater ud af det arbejde.

Resultater

- I regi af Demensalliancen, der består af FOA, DSR, Ældre Sagen og Ergoterapeutforeningen, har vi sat pres på at få ny demenshandleplan, afholdt demensrum med deltagelse af over 50 kommuner, der arbejder på at blive demensvenlige. Der afholdes et årligt demenstopmøde med bred deltagelse af ledere, medarbejdere, kommunalpolitikere m.fl. Både i 2022 og 2023 var der omkring 300 deltagere. [Demensalliancen - Aldrig alene med demens.](#)
- I samarbejde med Ældre Sagen, Alzheimerforeningen, Pårørende Danmark og et par medicinalfirmaer er der afholdt to konferencer på Christiansborg for at lægge pres på landspolitikerne om at få en ny demenshandleplan for Danmark.

Et led i at gøre Danmark mere demensvenligt er arbejdet i 'Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark'. Her arbejder FOA sammen med 10 andre organisationer om at udbrede kendskabet til demenssymbolet og gøre livet lettere for mennesker med demens. [Læs mere her](#)

Fremfærdprojekter på ældreområdet

I regi af Fremfærd Sundhed & Ældre har FOA været med til at sætte vigtige dagsordner.

Følgende projekter har haft særlig betydning for FOAs medlemmer

- **Grundlæggende pleje.** Med udgangspunkt i dialog og en række temamøder i 3 kommuner, er der udviklet dialogkort, der kan understøtte den helt afgørende lokale dialog, om hvad grundlæggende pleje er. Materialet kan understøtte det tværfaglige samarbejde på plejecentre og i udvikling af mindre teams i hjemmeplejen.
- **Nærhed i omsorg – mindre teams.** Fremfærd har udviklet en række aktiviteter omkring mindre teams. Ses afsnittet: Fastholdelse gennem attraktive arbejdsvilkår
- **God faglig ledelse.** Her var projektet led i opfølgning på Ældretopmøde 1. Der udgivet en publikation med titlen God faglig ledelse i ældreplejen. [Kan downloades her:](#)
- **Klar til samtalen.** Dette projekt har fokuseret på 'den sidste tid' og udviklet værktøjer, der kan understøtte medarbejderne i at tage samtalen med borger og pårørende.
- **Rekrutteringsværksted.** 3 kommuner blev samlet i 2 dage for at udvikle nye veje til rekruttering. Nyt her var at de lokale fagforeninger og medarbejder var med i udvikling af nye tiltag.

Læs om alle projekter og find materialer på [vpt.dk](#)

Friplejehjem og fritvalgsområdet

Over de sidste 4 år er der dukket flere friplejehjem op i kommunerne. Og mange steder drøfter kommunalbestyrelserne friplejehjem som en løsning på kapacitetsproblemerne i kommunerne. På Christiansborg er fritvalgs- og frisættelsesdagsordnen blusset op. Vi har stadig konkurrencer og opsigelser af kontrakter på bl.a. fritvalgsleverandører rundt om i landet. Vi er meget opmærksomme på udviklingen og har gjort et arbejde for at igangsætte en dialog med lokalpolitikere, så de kan tage deres beslutninger på et oplyst grundlag.

Covid-19: FOA lagde arm med regeringen for medlemmernes tryghed og sundhed

Da covid-19 ramte Danmark i 2020, var hverken regering eller myndigheder klar til at værne om medarbejdernes helbred og tryghed i det borgernære arbejde. Især i kommunerne oplevede mange medlemmer at stå sidst i køen til værnemidler og test.

I foråret 2020 lagde FOA et massivt pres på regeringen, som kvitterede ved at oprette en ny styrelse, der skulle sørge for, at Danmark var langt bedre rustet til at modstå en anden bølge af coronavirus eller en helt ny pandemi.

Resultater

- Skærpede retningslinjer for, hvornår plejepersonale skulle bruge visir eller maske, når de var i tæt kontakt med borgere, også når de ikke var smittede eller viste tegn på smitte.
- Hjemsendte, kommunale medarbejdere i risikogruppen kunne også ånde lettet op i juni 2020. Da lykkedes det nemlig FOA og andre fagforeninger at blive enige med KL om en aftale, der sikrer fuld løn til personer, som er blevet fritaget for deres arbejde, fordi de enten selv tilhørte eller var pårørende til én i risikogruppen.
- FOA har bidraget til at skabe ny viden om covid-19 og arbejdsmiljø til brug ved fremtidige pandemier.

FOAs gode resultater for medlemmerne under pandemien, skyldtes et stort benarbejde bag kulisserne. FOA pressede på for at få Arbejdstilsynet ud på arbejdspladserne, og der blev i samarbejde med flere forskere og fagforeninger i 9 andre lande belyst, hvordan covid-19 påvirker arbejdsmiljøet. Med Københavns Universitet undersøgte FOA fx sammenhængen mellem, hvordan arbejdspladserne håndterer risikoen for smitte og medarbejdernes frygt for smitte. Undersøgelsen inddrog arbejdspladser inden for ældrepleje, hospital/rehabilitering, psykiatri, børnepasning og ambulanceservice. Ikke alle forskelle i frygten for smitte inden for de 5 arbejdsområder kunne forklares med baggrund i risikohåndtering. Blandt personalet i

ældreplejen var frygten for smitte især knyttet til eksponering for smitte og manglende adgang til test, såvel som mangel på adgang til værnemidler. Forskningsartiklen blev publiceret i Occupational and Environmental Medicine. Desuden sikrede FOA sig en plads i EU-kommissionens arbejdsgruppe om covid-19 og arbejdsmiljø.

Social og sundhedssektoren medlemmer i tal

Tabel 1. Antal erhvervsaktive medlemmer (ekskl. elever) i Social- og Sundhedssektoren, fordelt på faggrupper						
Faggruppe	30. september				Udvikling 2019-2023	
	2013	2016	2019	2023	Antal	Procent
Social-og sundhedsassistenter	31.116	33.671	35.246	36.145	899	2,50%
Social- og sundhedshjælpere	40.829	39.986	36.295	32.332	-3.963	-12,26%
Uddannet sosu-personale*	231	365	858	2.180	1.322	60,64%
Sygehjælpere	6.421	4.849	3.541	1.791	-1.750	-97,70%
Portører	2.123	1.927	1.754	1.669	-85	-5,10%
Ledere og mellemledere	463	421	685	757	72	9,50%
Hjemmehjælpere	2.357	1.723	1.257	691	-566	-81,90%
Handicaphjælpere	470	498	619	607	-12	-2,00%
Plejhjemsassistenter	1.052	716	579	343	-236	-68,80%
Handicapledsagere	261	219	197	231	34	14,70%
Øvrige indenfor social- og sundhedssektor	26	22	62	192	130	67,70%
Plejere	791	575	395	189	-206	-109,00%
Værkstedsassistenter/-ledere	287	244	211	176	-35	-19,90%
Beskæftigelsesvejledere	498	376	286	152	-134	-88,20%
Tilsynsførende assistenter	126	119	99	92	-7	-7,60%
Neurofysiologi assistenter	105	109	103	86	-17	-19,80%
Ledende servicepersonale	98	74	73	72	-1	-1,40%
Fodterapeuter	20	28	33	36	3	8,30%
Servicechefer/-ledere og teamkoordinatorer	17	19	19	24	5	20,80%
Piccoloer og piccoliner	15	12	9	7	-2	-28,60%

Operationsteknikere	12	13	8	6	-2	-33,30%
Total	87.320	85.966	82.329	77.778	-4.551	-5,90%

Note: Antal medlemmer i faggrupperne for år 2013 summerer ikke til totalen. Det skyldes, at faggruppen "Gymnastikpædagoger" (2 medlemmer) ikke fremgår af tabellen.

* Uddannet sosu-personale er oprindeligt en stillingsgruppe under faggruppen social- og sundhedshjælpere. I denne tabel fremgår Uddannet sosu-personale separat, for at den markante stigning i stillingsgruppen ikke skygger for det faldende medlemstal i gruppen af uddannede social- og sundhedshjælpere.

Table 1. Organisationsprocenter for kommunalt ansatte (ekskl. elever)

KRL-overenskomst	Nov. 2021			Nov. 2022			Organisationsprocent					Beskæftigelsesudv. nov. 21 - nov. 22
	Medl.	Ikke-medl.	I alt	Medl.	Ikke-medl.	I alt	Nov. 2019	Nov. 2020	Nov. 2021	Nov. 2022	Nov. 21 - nov. 22	
Social- og Sundhedssektoren												
Tilsynsførende ass., forsorgshjem	55	39	94	50	40	90	52,8%	49,0%	58,5%	55,6%	↓	-4,3%
Ledere/mellemledere v. komm. ældreoms.	726	393	1.119	760	419	1.179	64,2%	62,6%	64,9%	64,5%	↑	5,4%
Social- og sundhedspers., ikke-udd.	1.193	4.681	5.874	1.467	5.300	6.767	24,8%	23,8%	20,3%	21,7%	↑	15,2%
Social- og sundhedshjælpere	24.964	7.062	32.026	24.264	7.416	31.680	79,3%	78,6%	77,9%	76,6%	↓	-1,1%
Hjemmehjælpere	405	86	491	354	67	421	83,3%	82,8%	82,5%	84,1%	↑	-14,3%
SOSU-hjælpergrupper i alt***	25.369	7.148	32.517	24.618	7.483	32.101	79,4%	78,6%	78,0%	76,7%	↓	-1,3%
Social- og sundhedsassistenter	22.913	4.290	27.203	22.191	4.524	26.715	84,5%	84,3%	84,2%	83,1%	↓	-1,8%
Sygehjælpere	1.747	251	1.998	1.472	229	1.701	88,5%	88,2%	87,4%	86,5%	↓	-14,9%
SOSU-assistentgrupper i alt***	25.200	4.610	29.810	24.127	4.812	28.939	85,0%	84,7%	84,5%	83,4%	↓	-2,9%

Anm.: Tallene vedrører ordinært ansatte på månedsløn med mindst 20 timer om ugen. De farvede pile indikerer udviklingen i organisationsprocent mellem november 2021 og november 2022. En grøn pil indikerer en stigning på mindst 0,3 procentpoint. En rød pil indikerer et fald på mindst 0,3 procentpoint.
 ***SOSU-assistentgrupper er: Social- og sundhedsass., sygehjælpere, beskæftigelsesvej., plejehjemsass. og plejere. SOSU-hjælpergrupper er: Social- og sundhedshjælpere og hjemmehjælpere.

Table 2. Organisationsprocenter for regionalt ansatte (ekskl. elever)

KRL-overenskomst	Nov. 2021			Nov. 2022			Organisationsprocent (november)					Beskæftigelsesudv. nov. 21 - nov. 22
	Medl.	Ikke-medl.	I alt	Medl.	Ikke-medl.	I alt	2019	2020	2021	2022	2021-2022	
Social- og Sundhedssektoren												
Neurofysiologiassistenter	84	19	103	79	23	102	76,6%	79,4%	81,6%	77,5%	↓	-1,0%
Plejere	90	20	110	72	17	89	85,2%	84,3%	81,8%	80,9%	↓	-19,1%
Social- og sundhedspers., ikke-uddannet	80	806	886	67	376	443	38,4%	12,8%	9,0%	15,1%	↑	-50,0%
Social- og sundhedsassistenter	6.044	1.120	7.164	6.120	1.240	7.360	85,7%	85,3%	84,4%	83,2%	↓	2,7%
Sygehjælpere	167	31	198	131	29	160	87,0%	85,9%	84,3%	81,9%	↓	-19,2%
SOSU-assistentgrupper i alt***	6.309	1.178	7.487	6.331	1.294	7.625	85,7%	85,3%	84,3%	83,0%	↓	1,8%
Social- og sundhedshjælpere	139	106	245	169	113	282	68,8%	65,3%	56,7%	59,9%	↑	15,1%
Sygehusportører	1.417	595	2.012	1.445	598	2.043	75,5%	72,8%	70,4%	70,7%	↑	1,5%

Anm.: Tallene vedrører ordinært ansatte på månedsløn med mindst 20 timer om ugen. De farvede pile indikerer udviklingen i organisationsprocent mellem november 2021 og november 2022. En grøn pil indikerer en stigning på mindst 0,3 procentpoint. En rød pil indikerer et fald på mindst 0,3 procentpoint.
 ***SOSU-assistentgrupper består af: Social- og sundhedsassistenter, sygehjælpere, plejehjemsassistenter og plejere. Øvrige assistentgrupper er ikke medregnet, da der i et eller flere år har været så få medlemmer/ikke-medlemmer, at de kommer under diskretionsgrænsen på 5 personer.

Faglige udvalg og bestyrelsen

Faglige udvalg ved kongresperiodens udgang:

Sygehjælpere		Suppleanter
Vibeke Haumann Jensen	FOA Århus	Ingen
Susanne Græns Rasmussen	FOA Sydfyn	
Susanne Nielsen	FOA Vest	

Hjemmehjælpere		
Hanne Jørgensen	FOA Vest	Ingen
Gitte Andersen	FOA Sosu	

Ledende værkstedspers.		
Nana Gertsen Leer	FOA Herning	Jørn Birk Pedersen, FOA Vestsjælland
Lauge Krogsman	FOA Guldborgsund	
Hanne Nezlo Hansen	FOA Randers	

Neu.fys.ass.		
Ann B Eskelund Jensen	FOA Vestsjælland	Ingen
Maja Kruse Bastrup		
Tim Østerkjærhus	FOA Århus	

Plejhjemsass.		
Anders Jensenius Møller	FOA Odense	Gitte Holm Nielsen, FOA Bornholm
Hanne Melin	FOA Vestsjælland	
Ismail Zahrah	FOA Sosu	
Lise Skovlund Adriansen	FOA Sydfyn	

Plejere		
Jane K Madsen	FOA Midtjylland	Karin Lyngstrøm, FOA Roskilde
Jytte Grethe Andreasen	FOA Køge	
Helle Heilmann	FOA Odense	

Sosu-ass.		
Helle Andreasen	FOA Køge	Elise Bach Lønbæk, FOA Vestsjælland
Conni Boysen-Jørgensen	FOA Sønderborg	Anne-Dorthe Uth Schou, FOA Holstebro
Kenneth V Martens	FOA Odense	
Helle Bagh Jensen	FOA Frederikshavn	

Sosu-hjælpere

Carina R Wohlgemuth	FOA Nordjylland	Ingen
Pia Stovgaard-Jensen	FOA Nordjylland	
Heidi Holst Knudsen	FOA Sydsjælland	

Beskæftigelsesvej.

Helle Saksager	FOA Vest	Bente Vestergaard Levring, FOA-Sosu
Anja Rosenlund	FOA Odense	Aase Knudsen Jensen, FOA Nordjylland
Lisbeth Maibrith Andersen	FOA Sydsjælland	

Tilsynsførende ass.

Helle Torngaard Rasmussen	FOA1	Werner Valentin, FOA Odense
Kristian Henriques-Nielsen	FOA Holstebro	

Leder/ml.ledere

Marjo Spetzler	FOA Nordjylland	Ingen

Portører

Per Kjærsgaard Nielsen	FOA Frederikshavn	Roland Berghold, FOA Odense
Torben J Larsen	FOA Vest	Ken Poulsen, FOA Roskilde
Dennis Vagtborg Christensen	FOA 1	

Bestyrelsen i Social- og Sundhedssektoren i kongresperioden

Sektorbestyrelsen		Suppleant
Tanja Nielsen	FOA Holstebro	Sanne Johansen, FOA Frederikssund
Marianne Brogaard Jensen	FOA Vest	
Janine Almy	FOA-Sosu	
Ann Søgaard	FOA Vestsjælland	
Jesper Hejlman Hermansen	FOA Nordjylland	
Jette Ohlsen	FOA Århus	
Hans Jørgensen	FOA Odense	
Louise Brandstrup	FOA Sydfyn	
Kaj Duvander	FOA afd. 1	
Torben Hollmann	udtrådt 1/11-22	
Vinni Jakobsen	udtrådt 1/9-23	

Pressemeddelelser og hørings svar

Pressemeddelelser:

- 12.10.2023: Bedre psykiatri kræver tryghed for de ansatte
- 31.07.2023: Voldssager på psykiatriske bosteder slår rekord
- 22.07.2023: En frygtelig og tragisk hændelse
- 20.06.2023: Hver femte ansatte i ældreplejen møder hver dag borgere med alkoholproblemer
- 03.06.2023: Hjerteskrærende forløb for ældre ægtepar er et alarmerende wake-up call
- 25.05.2023: Stærkt med aftale om borgere med dobbeltdiagnoser
- 23.05.2023: Trods gode intentioner og økonomisk løft rammer sundhedspakke forbi måle
- 15.05.2023: Udsigt til pæne lønstigninger i nyt OK23-forlig på plejeområdet
- 19.03.2023: Ny aftale på plads for privatansatte i pleje- og omsorgsbranchen
- 23.02.2023: Udfordringerne er større end akutplanens løsninger
- 06.02.2023: Ældre og ansatte er i klemme mellem to love
- 01.02.2023: Ældreplejen har behov for handling nu
- 05.01.2023: Ældre oplever skiftende personale i hjemmeplejen
- 30.11.2022: Akut mangel på social- og sundhedspersonale: Her er det sværest
- 27.09.2022: FOA skal have ny sektorformand for Social- og Sundhedssektoren
- 05.09.2022: Lad os så komme i gang med den ældrelov
- 25.08.2022: Markant fremgang i optaget på social- og sundhedsskolerne
- 24.08.2022: Genindlæggelser tydeliggør psykiatriens problemer
- 26.07.2022: Dobbeldokumentation er dagligdag i ældreplejen
- 22.06.2022: Ambitiøs aftale mangler mod
- 20.05.2022: Nu skal vi have modet til svære beslutninger
- 19.05.2022: Handicapudspil har gode perspektiver
- 06.04.2022: Reformkommission har fundet melodien
- 04.04.2022: Et samlet sundhedsvæsen efterlyser national kvalitetsplan
- 18.02.2022: TV2 dokumentar understreger behov for handling nu

26.01.2021: Pas på børn, ældre og ansatte i genåbningen

13.01.2021: FOA om psykiatriplan: Nu skal politikerne levere

16.12.2021: Trods massiv mangel på medarbejdere i ældreplejen: Kommuner uddanner for få faglærte

01.12.2021: Kommuners hjælp til handicappede er postnummerbingo

08.11.2021: SOSU-mangel truer de ældres velfærd

01.11.2021: Psykisk syge og borgere med handicap fastholdes i forkerte tilbud

21.10.2021: Udsatte borgere bunkes sammen i botilbud på tværs af diagnoser

08.10.2021: Desperat mangel på medarbejdere truer ældreplejen

20.09.2021: Social- og sundhedsuddannelserne er blevet fagligt styrket

14.09.21021: Ældretopmøde samler partnerskab om ny retning for ældreområdet

07.09.2021: Stort vikarforbrug gør hverdagen utryk for psykisk syge og handicappede

01.09.2021: Ny konkurs i ældreplejen er ekstra trist

16.08.2021: Personalemangel risikerer at eskalere indenfor hårdt presset socialområde

03.08.2021: Omfattende salg af stoffer på bosteder

21.07.2021: Antallet af ufaglærte i ældreplejen stiger dramatisk

13.07.2021: Kommuner svinger sparekniv trods større tilskud

25.06.2021: Kommunerne kan få store gevinster ud af corona-krisen

21.06.2021: Dato på plads for Ældretopmødet 2021

09.06.2021: Skuffende aftale savner visioner for kommende sundhedsreform

08.06.2021: 1000 flere ansatte til trængende ældrepleje

18.05.2021: Nødråb: Hjælpen til mennesker med handicap og psykiske lidelser er utilstrækkelig

16.04.2021: FOA: Positivt med en hurtig plan for den videre vaccinering af personalet

08.04.2021: Ældretopmødet udvider samarbejdet om nye løsninger for ældreplejen

28.01.2021: FOA om kviktests: Få det nu fikset

29.12.2020: FOA og Handicapformidlingen indgår overenskomst for handicaphjælpere

17.12.2020: Millioner skal styrke nytænkning på ældreområdet

30.11.2020: Historiske problemer med at skaffe uddannet personale: Hver femte ansatte i ældreplejen er ikke-uddannet

14.10.2020: Kun hver 10. ansatte i ældreplejen har 37 timers arbejdsuge

02.09.2020: Todages topmøde skal sætte fælles retning for fremtidens ældrepleje

25.08.2020: Flere børn og ældre koster kommuner over en milliard næste år

17.08.2020: Historisk enighed om fremtidens psykiatri

10.07.2020: Ny rapport tegner dystert billede for fremtidens ældrepleje: Brug for handling nu

01.07.2020: Aftale om test er første skridt til en sikker genåbning af ældreområdet

29.06.2020: FOA advarer: Corona er ikke ovre

16.06.2020: Trillende teams skal sikre coronatest af plejehjemsansatte

28.05.2020: Regeringen og kommunerne skal sikre en stabil støtte til de svageste danskere

15.05.2020: Psykiatri-millioner falder på et tørt sted

12.05.2020: FOA: Regeringen har lyttet til os

09.05.2020: Værnemidler er stadig en mangelvare

01.05.2020: Partnerskab på ældreområdet kan give liv igen i ældreplejen

24.04.2020: Retningslinjer for værnemidler i ældreplejen skærpes: "Altafgørende for sikkerheden for de ældre og ansatte"

21.04.2020: FOA til regeringen: Genåbning af ældreplejen kræver klare rammer

24.02.2020: Store forskelle i normering på plejehjem

07.02.2020: Et samlet sundhedsvæsen efterlyser politisk handling

18.10.2019: Årets Demenstopmøde: Seks veje til demensvenlig kommune

10.10.2019: Det skal ikke gøre ondt at passe sit arbejde

01.10.2019: Kommunerne kæmper med kommende SOSU-mangel

30.08.2019: Odense Kommune opfører sig uanstændigt

23.05.2019: Morgenluft for psykiatrien

13.05.2019: Flere psykiatriske patienter udskrives for tidligt

25.04.2019: Lægerne og FOA: En rapport der gør ondt

18.01.2019: Positivt at flere opgaver skal løses af social- og sundhedsassistenter

15.01.2019: Kommuner skal sætte handling bag ord om deltid

10.01.2020: Tiltrængt opgør med deltidskultur i kommunerne

Høringssvar:

24.08.2023: Høringssvar: Forslag til lov om ændring af autorisationsloven, sundhedsloven, lægemiddeloven, apotekerloven og klage- og erstatningsloven

29.06.2023: FOAs høringssvar vedrørende fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop

26.04.2023: FOAs høringssvar vedr. borgere med hastigt fremadskridende sygdom

14.04.2023: FOAs høringssvar vedr. Vejledning om sundhedsklynger, sundhedssamarbejdsudvalg og sundhedsaftaler

14.04.2023: FOAs høringssvar vedr. kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner

30.03.2023: FOAs høringssvar vedr. genindførelse af ordning med obligatorisk opfølgings- og læringsforløb efter påbud

22.03.2023: FOAs høringssvar vedr. yderligere frihedsgrader i velfærdsaftaler på ældreområdet

22.02.2023: FOAs høringssvar vedr. kvalitetsplan, tværkommunale samarbejde mv

02.02.2023: Høringssvar angående forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker mv.

18.08.2021: Høringssvar angående forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker mv.

18.08.2021: Høringssvar vedrørende fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop

12.07.2021: Høringssvar angående udvidelsen af den fælles digitale infrastruktur

12.07.2021: Høringssvar om sundhedsklynger mv.

12.07.2021: Høringssvar til ændring af logningsbekendtgørelsen

12.07.2021: Høringssvar vedr. Vejledning om erhvervelse af kvalifikationer til betjening af mammografiapparater ved screening for brystkræft

02.07.2021: Høringssvar om Sundhedsstyrelsens vejledning om underernæring

15.06.2021: Høringssvar til vejledninger om journalføring og telemedicin

11.06.2021: Høringssvar om bekendtgørelsen om generelt informeret samtykke

26.03.2021: Høringssvar til pilotprojekt om data i det nære sundhedsvæsen

02.03.2021: Høringssvar til lov om velfærdsaftaler

22.02.2021: Høringssvar om Rådet for tryghedsskabende Velfærdsteknologi

18.01.2021: Høringssvar til obligatorisk opfølgings- og læringsforløb efter påbud fra Ældretilsynet

22.12.2020: Høringssvar ændringer af bl.a. autorisationsloven

22.12.2020: Høringssvar til den nye journalføringsbekendtgørelse

10.12.2020: Høringssvar vedr. tilføjelse til bekendtgørelse om logoplysninger

04.03.2020: Høringssvar vedr. Vejledning om forebyggende hjemmebesøg til ældre

NOVEMBER 2023

Skriftlig beretning

Social- og Sundhedssektoren 2019-2023

Social- og Sundhedssektorens beretning 2019-2023 fortæller om de seneste års arbejde. Der er sket meget i perioden, hvilket også afspejles i beretningens mange emner.

Her kan du læse, hvad sektoren har opnået, hvad der arbejdes med nu, og hvad der kommer til at præge næste periode.

Beretningen kommer blandt andet ind på psykiatriområdet, ældreområdet, karriereveje og covid-19.

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
foa.dk

Social- og Sundhedssektoren

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab – og at udvikle din og vores faglighed på social- og sundhedsområdet, så velfærden og gode arbejdspladser går hånd i hånd.